

Til lovforslag nr. L 46. Betænkning afgivet af Boligudvalget den 7. juni 2005

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om bygnings- og boligregistrering, lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v., konkurrenceloven og lov om stormflod og stormfald

(Udmøntning af kommunalreformen med henblik på præcisering af adressebetegnelser m.v.)

[af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget. Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 og 3. Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. februar 2005 og var til 1. behandling den 17. marts 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Boligudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og økonomi- og erhvervsministeren sendte den 24. februar 2005 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 5. Den 8. marts 2005 sendte økonomi- og erhvervs-

ministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Politisk aftale

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af kommunalreformen. Lovforslaget er en udmøntning af aftalen fra juni 2004 mellem regeringen og Dansk Folkeparti om en strukturreform og aftalen om en udmøntningsplan fra september 2004 mellem regeringen og Dansk Folkeparti.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Nogle af ministerens spørgsmål og svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at lovforslaget er en del af den lovgiv-

ningsmæssige gennemførelse af den nye kommunalreform. Fremover vil en adressebetegnelse bestå af postnummer, vejnavn og husnummer, da et vejnavn kun må findes et sted i hver kommune. Begrebet landeveje bortfalder, og der vil kun være kommuneveje eller hovedlandeveje.

Da amterne jo bliver nedlagt vil lovforslaget indebære, at Konkurrencerådet reduceres fra 19 til 18 medlemmer.

Amtsrådsforeningens medlem i Stormrådet bortfalder også, og det reduceres fra 9 til 8 medlemmer. Forslaget indebærer, at det fremover udelukkende er kommuner, der kan deltage i samarbejdet med aktieselskaber m.v., idet regionernes opgaver efter kommunalreformen fremover vil være defineret i en særlovgivning. For at regionen kan deltage i et selskab, skal der være hjemmel til det i lovgivningen, som regulerer regionens opgaver på området. Dansk Folkeparti mener, at der er tale om nødvendige ændringer, der er foretaget på en helt forsvarlig måde.

Et *mindretal* i udvalget (S, RV, SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Såfremt de stillede ændringsforslag ikke vedtages ved 2. behandling, vil mindretallet stemme imod lovforslaget ved 3. behandling.

Socialdemokraternes og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget stiller sig som udgangspunkt uforstående over for ikke at være blevet indkaldt til forhandlinger om lovforslaget med ministeren. Dermed har der ikke været mulighed for at finde fælles konstruktive løsninger på området, sådan som S og RV gerne havde set det. Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre har, desværre uden held, forsøgt at få økonomi- og erhvervsministeren i forhandling om lovforslaget.

Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre kan tilslutte sig store dele af lovforslaget, da disse mest har karakter af tekniske konsekvensrettelser. Men der er delelementer af lovforslaget, der rejser så store betænkeligheder, at de bør ændres.

Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre kan stort set tilslutte sig den del af lovforslaget, der omhandler ændring af lov om bygnings- og boligregistrering, konkurrenceloven og lov om stormflod og stormfald.

Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre mener dog, at også de fremtidige regioner bør være repræsenteret i Konkurrencerådet, hvilket der derfor er stillet ændringsforslag om. Partierne har den opfattelse, at ikke mindst på sundhedsområdet, som regionerne får hovedansvaret for, rejser der sig i stigende omfang en række konkurrenceretlige spørgsmål. Alene af den grund vil det være naturligt, at regionerne får en formel stemme på området. Dertil kommer, at regionerne forventes at skulle udvikle sig til »dynamoer« for den regionale erhvervsudvikling – med de mange konkurrenceretlige spørgsmål, der naturligt følger heraf. På den baggrund finder S og RV det indlysende, at regionerne i fællesskab får sæde i Konkurrencerådet.

Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre er desuden skeptiske over for den del af lovforslaget, der fratager regionerne en generel adgang til at deltage i selskaber. Udgangspunktet for partierne er, at regionerne bør omfattes af kommunalfuldmagten – helt på linje med kommunerne. Kommunalfuldmagten har vist sig at være en god måde at sikre kommunerne og amterne den nødvendige plads til udvikling af deres opgaveansvar. Selv hvis man tager udgangspunkt i lovforslagets »positive afgrænsning« af regionernes opgaveansvar, mener S og RV, at det havde sikret regionerne bedre udviklingsmuligheder og den nødvendige fleksibilitet, hvis de havde fået samme frihedsgrader som kommunerne, når det gælder muligheden for at indgå i selskaber.

S og RV noterer sig, at ministeren i et af sine svar til udvalget fastslår, at det er »regeringens opfattelse, at regionerne vil kunne deltage i selskaber, hvis selskaberne etableres og har formål inden for regionernes positivt definerede opgaver, og hvis det vurderes som det mest hensigtsmæssige, at regionerne kan udføre den pågældende opgave i et selskab«. Nu bliver det op til regeringen i hvert eneste tilfælde at vurdere, hvorvidt en region bør deltage i et givent selskab. Det er udtryk for en beklagelig og unødvendig centralisering.

Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre stiller på den baggrund ændringsforslag om at opdele lovforslaget i to dele med henblik på at stemme imod den sidste del:

– En del A, der omhandler ændring af lov om bygnings- og boligregistrering, konkurrenceloven og lov om stormflod og stormfald.

– En del B, der omhandler ændring af lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v.

Hvis lovforslaget deles, vil Det Radikale Venstre stemme hverken for eller imod del A af lovforslaget, mens Socialdemokraterne i givet fald vil støtte denne del.

Hvad angår del B af lovforslaget, vil S og RV (jf. ovenstående) tage konsekvensen af den manglende adgang til at deltage i selskaber, som lovforslaget lader gælde for regionerne, og stemme imod den del af lovforslaget.

Vedtages ændringsforslaget om opdeling ikke, stemmer Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre imod det samlede lovforslag.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (S, RV og EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om bygnings- og boligregistrering, konkurrenceloven og lov om stormflod og stormfald. (Udmøntning af kommunalreformen med henblik på præcisering af adressebetegnelser, m.v.)« omfattende §§ 1 og 3-6.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v. (Konsekvensrettelser som følge af amtskommunernes nedlæggelse)« omfattende §§ 2, 5 og 6.

[Forslag om deling af lovforslaget]

Af et *mindretal* (S og RV), tiltrådt af et *mindretal* (SF og EL):

b

Ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag

Til § 3

2) Det under *nr. 1* foreslåede § 15, *stk. 1*, sidste pkt. affattes således:

»Efter økonomi- og erhvervsministerens nærmere bestemmelse udnævnes 6 medlemmer efter indstilling fra erhvervsorganisationer, ét medlem efter indstilling fra forbrugerorganisationer, ét medlem med særlig indsigt i offentlig erhvervsvirksomhed efter indstilling fra Kommunernes Landsforening og ét medlem af regionerne i fællesskab.«

[Ændret sammensætning af konkurrencerådet]

Af et *mindretal* (S, RV og EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF):

c

Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag

Til § 6

3) Paragraffen affattes således:

»Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne.«

[Territoriel afgrænsning af lovforslag B]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at lovforslaget deles i to lovforslag.

Forslag A indeholder ændringer af lov om bygnings- og boligregistrering, konkurrenceloven og lov om stormflod og stormfald.

Forslag B indeholder ændringer af lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v.

Til nr. 2

Regionerne skal varetage langt den væsentligste del af den offentlige sundhedsvirksomhed. Ikke mindst på dette område rejser der sig i stigende omfang en række konkurrenceretlige spørgsmål, som gør det naturligt, at regionerne får en formel stemme på området. Konkurrence-

rådet havde f.eks. i sin redegørelse fra 2003 viet et helt selvstændigt kapitel til spørgsmålet om konkurrence om sygehusydelse. Dertil kommer, at regionerne forventes at skulle udvikle sig til »dynamoer« for den regionale erhvervsudvikling – med de konkurrenceretlige spørgsmål, der naturligt følger heraf. På den baggrund er det indlysende, at regionerne i fællesskab bør få sæde i Konkurrencerådet.

Til nr. 3

Med ændringen præciseres det, at ændringen af lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v. får samme territorielle afgrænsning som hovedloven.

Inge-Lene Ebdrup (V) Michael Aastrup Jensen (V) Kurt Kirkegaard Jensen (V)

Marion Pedersen (V) Søren Pind (V) Anita Knakkegaard (DF) Henrik Brodersen (DF)

Jakob Axel Nielsen (KF) nfm. Allan Niebuhr (KF) René Skau Björnsson (S) Hüseyin Arac (S)

Jytte Andersen (S) Lissa Mathiasen (S) fmd. Rasmus Prehn (S) Charlotte Fischer (RV)

Holger K. Nielsen (SF) Frank Aaen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Fólkaflokkurin (FF)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 46

Bilagsnr.	Titel
1	Meddelelse om, at lovforslaget udvides
2	Høringssvar og notat, fra økonomi- og erhvervsministeren
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Redegørelse om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsdrivende selskaber m.v.
5	Fastlagt tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	1. udkast til betænkning
7	2. udkast til betænkning
8	3. udkast til betænkning
9	4. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 46

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om at dele lovforslaget i to dele, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren kan pege på områder, hvor ministeren skønner det hensigtsmæssigt, at regionerne skal have adgang til at deltage finansielt eller ledelsesmæssigt i selskaber, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, i hvilket omfang der i dag sker samarbejde mellem private selskaber og amterne, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om regionernes samarbejde med aktieselskaber m.v., til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvorledes forslag til sundhedslov illustrerer et område, hvor regionerne skal have adgang til samarbejde med private selskaber, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om at redegøre for kommunernes samarbejde med private selskaber om vaskeeri, mad og vedligeholdelse af veje, samt hvorvidt disse ønskes bragt til ophør, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

Fem af udvalgets spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og økonomi- og erhvervsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre.

Spørgsmål 2

Kan ministeren bekræfte at lovforslaget, sammenholdt med den nuværende retstilstand, vil medføre en begrænsning for regionerne i spørgsmålet om disses fremtidige muligheder for at etablere samarbejde med aktieselskaber m.v. Ministeren bedes samtidig oplyse, om ministeren kan pege på områder, hvor ministeren skønner det hensigtsmæssigt, at regionerne skal have adgang til at deltage finansielt eller ledelsesmæssigt i selskaber, jf. lovforslagets bemærkninger til § 2.

Svar

Lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v. er en ramme-lov, der hidtil har behandlet de generelle vilkår for amtskommunernes og kommunernes adgang til at deltage i selskaber.

Lovforslaget indeholder en række ændringer til lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v. som følge af nedlæggelsen af amtskommunerne og Hovedstadens Udviklingsråd.

Lovforslaget indebærer, at det fremover udelukkende er kommuner, der med hjemmel i denne lov kan deltage i samarbejde med aktieselskaber m.v.

Det er regeringens vurdering, at regionerne, der etableres som led i kommunalreformen, ikke skal have adgang til at deltage i selskaber med hjemmel i lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i aktieselskaber m.v.

Det skyldes, at regionernes opgaver efter kommunalreformen fremover vil være positivt definerede i den pågældende særlovgivning. Dette er et centralt element i den aftale om kommunalreformen, som regeringen indgik med Dansk Folkeparti i sommeren 2004.

Regionerne får således ansvaret for en række opgaver, som er fastlagt i forslag til lov om regioner og uddybet i en række specifikke lovforslag. Den specifikke lovgivning regulerer også formen for udførelsen af regionernes opgaver. For at regionerne kan deltage i et selskab, skal der med andre ord være en hjemmel til det i den lovgivning, som regulerer regionens opgaver på det pågældende område.

Jeg kan i den forbindelse henvise til Indenrigs- og Sundhedsministerens forslag om en sundhedslov. Dette lovforslag illustrerer et område, hvor vi i regeringen har vurderet, at regionerne skal have adgang til at deltage i private selskaber.

Spørgsmål 3

Ministerens bedes redegøre for, i hvilket omfang, der i dag sker samarbejde mellem private selskaber og amterne, samt konsekvenserne af at dette samarbejde ikke længere kan finde sted.

Svar

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udarbejder hvert år en redegørelse over den samlede kommunale og amtskommunale deltagelse i erhvervsaktiviteter til Folketingets Erhvervsudvalg.

Det fremgår af styrelsens redegørelse fra marts 2005, at amtskommuner deltager finansielt og ledelsesmæssigt i 9 selskaber med hjemmel i lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v.

Det er regeringens opfattelse, at det offentlige ikke skal kunne agere på markedet i forhold til en hvilken som helst opgave, der lige så godt kan udføres af den private sektor på markedet. Den offentlige erhvervsaktivitet skal ske på en konkurrencemæssigt forsvarlig måde, så borgernes skattepenge ikke understøtter ubillig konkurrence.

Som det fremgår af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens redegørelse, er der tale om et meget begrænset antal virksomheder. Redegørelsen viser

endvidere, at de pågældende 9 selskaber driver meget forskellige erhvervsaktivitet bl.a. vedrørende hjælpemidler, vaskeri, mad og vedligeholdelse af veje. Områder der alle efter min opfattelse er meget velfungerende, og hvor der allerede i dag er et privat marked.

Det er som følge heraf min vurdering, at konsekvenserne af, at det hidtidige samarbejde ikke kan finde sted, er yderst begrænsede.

Spørgsmål 4

Hvilke konkrete områder kan ministeren nævne, hvor det efter ikrafttrædelse af L 46, fortsat vil være muligt for regionerne at samarbejde med aktieselskaber m.v. Ministeren bedes desuden redegøre for, hvilke områder det ikke længere vil være muligt for regionerne at indgå i et sådan samarbejde.

Svar

Jeg vil indledningsvis godt slå fast, at regionerne er en nydannelse som følge af kommunalreformen og nedlæggelsen af amterne.

Ved etableringen af de nye regioner har regeringen overvejet meget nøje, hvilke opgaver regionerne skal løse. Dette har ført til, at regionernes opgaver efter kommunalreformen vil være positivt definerede i den pågældende særlovgivning. Dette er et centralt element i den aftale om kommunalreformen, som regeringen indgik med Dansk Folkeparti i sommeren 2004.

Det er som følge heraf regeringens vurdering, at regionerne ikke skal have en generel adgang til at deltage i selskaber med hjemmel i lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v.

I forbindelse med de lovforslag, der giver regionerne hjemmel til at udføre de enkelte opgaver, vil der således blive taget stilling til, hvorledes regionerne mest hensigtsmæssigt kan udføre den pågældende opgave, herunder om regionerne kan deltage i selskaber i forbindelse med opgaven.

Det er tilfældet på sundhedsområdet, jf. forslag til Sundhedsloven (L 74), som giver grundlag for, at regionerne kan samarbejde med offentlige myndigheder og private virksomheder, herunder i selskabsform, om løsningen af en række fælles opgaver efter loven.

Spørgsmål 5

Ministerens bedes ikke alene henvise til indenrigs- og sundhedsministerens forslag til sundhedslov, men konkret redegøre for, hvorledes denne lov illustrerer et område, hvor regeringen har vurderet, at regionerne skal have adgang til at samarbejde med private selskaber.

Svar

Det er som nævnt i en række af mine tidligere besvarelser regeringens opfattelse, at regionernes opgaver efter kommunalreformen skal være positivt definerede i den pågældende særlovgivning.

Det er ligeledes regeringens opfattelse, at regionerne vil kunne deltage i selskaber, hvis selskaberne etableres og har formål indenfor regionernes positivt definerede opgaver, og hvis det vurderes som det mest hensigtsmæssige, at regionerne kan udføre den pågældende opgave i et selskab.

På nuværende tidspunkt er der en sådan hjemmel for regionerne til at deltage i selskaber i § 79 i forslaget til Sundhedslov, L74. Bestemmelsen giver grundlag for, at regionerne kan samarbejde med offentlige myndigheder og private virksomheder, herunder i selskabsform, om løsningen af en række fælles opgaver efter loven. Vedrørende denne bestemmelse henvises i øvrigt til indenrigs- og sundhedsministerens besvarelse af spørgsmål 98 (L 74).

Regeringen finder således, at overordnet må det gælde, at det offentlige kun kan agere på markedet, hvis det bidrager til at styrke kvaliteten eller effektiviteten i den offentlige service. Der er ingen grund til at lade det offentlige deltage i et selskab, hvis erhvervsaktivitet ikke indebærer en videreudvikling eller mere effektiv udførelse af den offentlige service.

Spørgsmål 6

I forlængelse af ministerens svar på udvalgets spørgsmål 2 og 3 om samarbejdet mellem private selskaber og amterne bedes ministeren redegøre for, i hvilket omfang kommuner har samarbejde med private selskaber om vaskeri, mad og vedligeholdelse af veje. I det omfang, der er samarbejde mellem kommuner og private selskaber på disse områder, kan ministeren så bekræfte, at disse samarbejder i regeringens øjne bør bringes til ophør - jf. ministerens svar? Hvis

svaret er benægtende, bedes ministeren redegøre for, hvorfor der er denne forskel mellem kommuner og regioner, når ministeren jo i sit svar lægger vægt på det principielle i, at offentlige myndigheder ikke bør virke på disse områder, »der alle efter min opfattelse er meget velfungerende, og hvor der allerede i dag er et privat marked«?

Svar

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udarbejder hvert år en redegørelse over den samlede kommunale og amtskommunale deltagelse i erhvervsaktiviteter til Folketingets Erhvervsudvalg.

Det fremgår af styrelsens redegørelse fra marts 2005, at kommunerne deltager finansielt og ledelsesmæssigt i 15 selskaber med hjemmel i lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber. Disse selskaber bliver ikke berørt af nærværende lovforslag. Som nævnt i min tidligere besvarelse deltager amtskommunerne i 9 selskaber.

Det er som nævnt i en række af mine tidligere besvarelser regeringens opfattelse, at regionernes opgaver efter kommunalreformen skal være positivt definerede i den pågældende særlovgivning.

Det er således regeringens opfattelse, at regionerne vil kunne deltage i selskaber, hvis selskaberne etableres og har formål indenfor regionernes positivt definerede opgaver, og hvis det vurderes som det mest hensigtsmæssige, at regionerne kan udføre den pågældende opgave i et selskab.

Med hensyn til kommunernes deltagelse i selskaber for fremtiden kan jeg oplyse, at det fremgår af regeringsgrundlaget »Nye mål« fra februar 2005, at regeringen vil fremlægge forslag til at stramme og præcisere reglerne for kommuners adgang til at agere på markedet.

Jeg er således i øjeblikket ved at se på reglerne for kommunernes deltagelse i selskaber, og jeg forventer i efteråret 2005 at fremsætte et lovforslag herom.

Der er efter regeringens opfattelse behov for klare rammer for den offentlige erhvervsaktivitet. Disse rammer skal sikre, at offentlig-private selskaber tager udgangspunkt i den offentlige opgave og de offentlige kompetencer. Den offentlige erhvervsaktivitet skal ske på en konkurrencemæssigt forsvarlig måde, så borgernes skattepenge ikke understøtter ubillig konkurrence.